

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Capvt XI. De Christi reviviscentis triplici victoriâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

sunt velut mortui. Miseri, quos tunc percussit pavor mortui, quando securitas redditur vita: sed crudelitatis ministri, perfidie executores aliena, fiduciam sumere quomodo poterant de supernis: obsidebant sepulchrum, Resurrectioni januas obstruebant, & ne qua possit intrare vita, mors perire, servabant: merito eos Angeli percussit & prostravit adventus. Misera & sibi semper inimica mortalitas dolet se mori; ne resurgere possit, oppugnat: sepulchrum aperire convenerat, & ad resurgendum quidquid erat facultatis asserre, ut esset miraculum de facto, de exemplo spes, de reverso res, credulitas de videndo. Grandis dementia est, hoc hominem nolle credere, quod sibi desiderat evenire.

Pre timore autem ejus exterriti sunt custodes. Quare territi: Quia custodebant crudelitatis studio, non pietatis obsequio, Ruit, destruitur, stare non potest, quem conscientia destruitur, impellit reatus. Hinc est, quod Angelus percussit impios, pios alloquitur & solatur: Nolite timere vos. Hoc est, illi timeant: quærentes non timeant, timeant persequentes. Timeat Iudæus qui tradidit, Pilatus qui cruci addixit, miles qui crucifixus: timeat impietas que illusit, crudelitas que acerum & sel propinavit, timeat sevitia, que sepulchrum obsedit, perfidia que mendacium emittit, & fidem vendidit, inhumanitas que suum Dominum occidit. Vos autem gaudere convenit, non timere: quia resurrexit, quem quærebatis mortuum, vivit quem lugebatis occisum. Nolite timere vos, scio enim quod Jesus qui crucifixus est, quæritis: non est hic. Hoc est, ego veni ut instruerem vos, non ut illum eximerem, qui & rerum factor est, & sui est susceptor. Non est hic. Surrexit enim sicut dixit. Vides quia venit Angelus, ut factis assereret servus, que Dominus prædicat verbis, & doceret mortui & vivendi penes illum potestatem fuisse, qui ante suam mortem prædixerat resurrectionem: nam utique qui scire potuit, potuit & cavere: sed quia vincere potuit, declinare contempsit, quia Resurgenti gloria sepelivit mortis injuriam.

Igitur celi plaudite, ac insona, triumphum clamate litorea, terra resalta; & tu Echo mille ora indue; gratulentur, jubilent, applaudant universa. Vicisti, Domine Jesus, vicisti. Victicem manum tuam laudamus pariter. Videmus etiamnum in bono duce victoria vestigia, plagas adversas, trophæum nobile, purpuratam crucis arborem prædicamus. Non est gloriosa victoria, nisi ubi fuerint laboriosa certamina. Turissima est pro Christo & cum Christo pugna, in qua nec vulneratus, nec prostratus, nec condecoratus fraudaberis victoria. Tu tantum ducem tuum non desere; cum illo pati, est vincere.

CAPUT XI.

De Christi Reviviscens triplici victoria.

ANTE annos circiter octoginta Francosutti ad Mœnum duo Principes foras prodeambulabant animi causa. Et ut lætior iret hic dies, geminos falcones emisserunt in auras prædatum. Incurrit in aleatos venatores istos avis plebeia. Mox uterque prædo eo impetu in oblatam sibi volucrem ruebant, ut seipsos rostris confixerint, sedæque lacerarint; ita delapsi & volare simul & vivere desierunt. Pica, ea erat avis, hostium quidem unguis evasit, sed terrena decidit, & antequam subvolaret, a canibus discerpta est.

Sanguinariâ sententiâ in Christum pronuntiatâ robusti duo falcones, Mors & diabolus, subvolârunt ad diripiendam prædam. Jam ante inter olivas Christus dixerat: Hac est hora vestra, & potestas tenebrarum. Sed uterque hostis turpissimè victus est. Oseas hoc prædixit: Ero mors tua, ô mors; morsus tuus ero inferne. Avis discolor pica, fallax mundus & mendax synagoga, quamvis etiamnum spirent, destinatum tamen sibi supplicium non evadent. O bone Jesus, ecce confundentur & erubescunt

omnes, qui pugnant adversum te. Absorpta est mors in victoria.

Vicit Christus elephantum, leonem vicit & crocodilum. Hoc ajo: Mundum crucifixus, & diabolum & mortem debellavit. De Austriflûâ triplici hac victoria nunc differendum.

§. I. Christus Reviviscens vicit elephantum.

Elephantum mundum confestim sagaci belluæ, & que Plinio atque Eliano testibus, religione singulari crescentem lunam veneratur. Jam intelligis, credo, Lector, cur huic bestie mundum comparem Elephantorum varius est usus in bellis. L. Metellus primo bello Punico elephantos centum quadraginta duos cepit. Hi Romæ omnes in circo jaculis & hastis occisi, inopiâ consilii, quoniam neque ali placebat, neque Regibus donari. In præliis, ut veteri jactatur verbo, primi omnium vincuntur oculi. Ingenti mundus apparatu aciem struxit adversus Christum tamquam primis insulubris debellandum, atque ut ipsi omnium primi vicerentur oculi, armatas copias velut ad latronem capiendum emisit in olivetum. Nam irruentibus in se turbis Servator, Tamquam ad latronem, inquit, existis cum gladius vestris comprehendere me. In Christi necesse, omne genus hominum conjuravit, sacri, profani, summi, imi, Hebræi & Romani, Sacerdotes & Reges, amici & hostes. Agmen duxerunt Pharisæi, Scribæ, Legisperiti, Senatus omnis Hebræus, Pontifices, Annas, Caiphas, Herodes, Pilatus. Censuit mundus Christum Dominum adversâ multitudine opprimendum. Deceptus est mundus, & suâmet fraude victus.

Eduxerat rex Antiochus contra Machabæos Principes numerosissimum exercitum, centum millia peditum, & viginti milia equitum, elephantorum triginta duos ad incunda prælia cruditos. Et commovebantur omnes inhabitantes terram à voce multitudinis eorum, & incesu turbæ & collisione armorum: erat enim exercitus magnus valde & fortis. Huic Jidas Machabæus cum suis iridem copiis in occursum venit. In ipso congressu & ardore prælii, vidit Eleazar unam de bestis loricatorum regis, & erat eminens super ceteras bestias: & visum est ei, quod in eâ esset rex: & dedit se, ut liberaret populum suum, & acquireret sibi nomen æternum. Et cucurrit ad eam audacter in medio legionis interficiens à dextris & à sinistris, & cadebant ab eo huc atque illuc. Et vixit sub pedes elephantis, & suppositus se ei, & occidit eum, & cecidit in terram super ipsum, & mortuus est illic.

Hunc elephantum regium fortissimus Eleazar noster Christus prostravit. Vehementur hac belluâ ducem maximi peltis aureis armati, Annas, Caiphas, Pontifices, rex Herodes, Pontius Præses; singuli speciosâ ratione Christum addixerunt morti: illi ut blasphemum, iste ut stultum, hic velut hominem plurimorum sententiis damnatum. Hac armaturâ mundus velut turritus elephantus in Christum bat. Ex hujus belluæ turri quatuor viri illi, iudices iniquissimi in innocentem pugnant. Sed cæcus est elephantus, iudices dejecti. Resurrexit Christus, sicut dixit. Et videre nostrum Eleazarum, quo ausu & animo dimicantem in se belluam jugularit.

1. Vidit unam de bestis loricatorum, & erat eminens super ceteras bestias. Testatus id Psaltes, Quare, inquit, fremuerunt gentes, & populi meditati sunt inania? Astiterunt reges terra, & principes convenerunt in unum adversus Dominum, & adversus Christum ejus. 2. Et dedit se, ut liberaret populum. Cruciatu & mortem Christus subit sine duplici, cum ad omnem humanam gentem ab interitu servandam, tum ad gloriam æternam suo nomini parandam. Propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen. 3. Et cucurrit ad eam audacter in medio legionis. Quam intrepidè Christus in oliveto irruenti armatæ legioni dixit, Ego sum! Quod & ingemians,

1. ad Corint. c. 15. v. 54.

Christi triplex victoria.

1. De mundo. Plin. lib. 8. nat. hist. c. 1. Alian. l. 4. de Animalibus c. 10.

Mat. c. 26. vers. 55.

Elephantus. 1. Machab. c. 6. v. 43. & seqq.

Audacia Christi in suo contra mundum congressu. Psal. 2. v. 1. & 2.

Christus duplici fine cruciatus & mortem subiit.

Philip. c. 2. vers. 9. Ioan. cap. 8. v. 6. & 8.

Cur territi sunt custodes in adventu Angeli.

Idem.

Idem.

Idem.

Idem.

Idem.

Idem.

Joan. cap. 8. v. 6. & 8. nans, Dixi vobis, inquit, quia ego sum: sergo me queritis, finite hos abire. 4. Et vivit sub pedes elephantis, & supposuit se ei. Ut nos extolleremur, non recusavit Dei filius conculcari. Hinc illa voces: Misere mei Deus, quoniam conculcavit me homo, tota die impugnatus tribulavit me. Conculcaverunt me inimici mei tota die, quoniam multi bellantes adversum me. 5. Et occidit eum. Exarmatus, caesus, prostratus est mundus, univeree mundi malinationes dejectae. Et ubi nunc saxum officio sepulti advolutum? ubi appressum monumento sigillum? ubi tot armati milites unius

Matt. c. 28. vers. 4. facti sunt velut mortui. Vicit Eleazar, vicit Dominus, vicit Christus. Jure meritissimo proclamat victor: Confidite, ego vici mundum. Si murus vos odit, scitate, quia me priorem vobis odio habuit. Non est servus major Domino suo. In mundo praesuram habebitis: sed confidite, ego vici mundum. Nemo scientem mundum formidet: periculosior mundus & magis cavendus, cum blanditur, quam cum saevit. Oprime dixit Augustinus: Ecce ruinosus est mundus, & ambitur, quid si dulcis esset? Ecce turbat mundus, & amatur, quid si tranquillus esset? Formoso quomodo haeres, qui sic amplectere sedum? Flores illius quomodo colligeres, qui a spinis non revocas manum? Hic fallax mundus perveritatem habet veram, jucunditatem falsam, certum dolorem, incertam voluptatem, duram servitutem, timidam quietem, rem plenam miseriae, spem beatitudinis inanem. Hac Augustini verbis consigno: Non nos terreat voluntas propria, non nos terreat crudelitas aliena, & vis. Vincitio. Cuius est mundus. Quoniam omne quod natum est ex Deo, vincit mundum: & hac est victoria, qua vincit mundum, fides vestra.

Aug. tom. 8. in Psal. mundus, & ambitur, quid si dulcis esset? Ecce turbat mundus, & amatur, quid si tranquillus esset? Formoso quomodo haeres, qui sic amplectere sedum? Flores illius quomodo colligeres, qui a spinis non revocas manum? Hic fallax mundus perveritatem habet veram, jucunditatem falsam, certum dolorem, incertam voluptatem, duram servitutem, timidam quietem, rem plenam miseriae, spem beatitudinis inanem. Hac Augustini verbis consigno: Non nos terreat voluntas propria, non nos terreat crudelitas aliena, & vis. Vincitio. Cuius est mundus. Quoniam omne quod natum est ex Deo, vincit mundum: & hac est victoria, qua vincit mundum, fides vestra. Confidamus; Christus vicit mundum.

Idem to. 10. serm. 1. de S. Vincentio. Cuius est mundus. Quoniam omne quod natum est ex Deo, vincit mundum: & hac est victoria, qua vincit mundum, fides vestra. Confidamus; Christus vicit mundum.

§. II. Christus Reviviscens vicit Leonem.

2. D. dia-bolo. 1. Petr. c. 5. vers. 8. Petrus Iaricus de rebus Indicis cap. 1. mibi pag. 240. & Horatius Turfelinus lib. 3. vita Xaverii, cap. 11. mibi pag. 309. **I**llum ipsum certè leonem vicit, qui rugiens circuit querens quem devoret. Jam licet proclamare: Vicit bonus ille Jesus, vicit, vicit leonem ab orco. Petrus Iaricus & Horatius Turfelinus memorant eo ipso die, quo Lusitana classis praeflo navali cum Acenis barbaris conflixit (erat is Dominicus dies Franciscum Xaverium Malacæ in aede primatiæ circa nonam decimamque horam ad cives verba fecisse. Inter perorandum Franciscus (iisdem testibus) miram vultus, oculorum, ac totius corporis mutationem concipere, adeo ut ceptum orationis filum abruptum, utriusque clausula congressum eloquentiæ & ardore non solito per ambages ordiretur describere, auditoribus admiratione plurimâ defixis. Aberat enim à navali pugna centum quinquaginta leucis. Ita narrationem novam ingressus Xaverius, mox vultu oculisque ardentibus, junctis manibus ante imaginem Crucifixi effusius lacrymans exclamare: O Jesus Christe, Deus cordis mei, obsecro te quæsoque per supremos vitæ tuæ cruciatus, ne deseras quos tuo Sanguine redemisti. Hac elocutus inclinatum ac deficiens caput, summâ suggesti spondâ paulisper exceptit, ac quadrante medio quievit. Exin, velut ingentem defatigationem absterfisset, caput subito attollens, vultu alacri & læto proclamat: Vicit, vicit, ô Fratres, bonus ille Jesus. Nunc igitur mœtore posito, hilaritati vos ac lætitiæ date. Jam nostri hostem prælo devicerunt, non amplius quatuor è nostris desideratis. Tantulo impendio tam insignis steris victoria. Propediem victores aderunt incolumes. Nam sextâ feriâ proximâ spoliis & prædâ onusti cum captivis navigiis reveherentur domum. Agredum ergo & Deo victoriæ auctori gratias agamus. Vicit, vicit, ô Fratres, vicit bonus ille Jesus.

Quid rectius Redivo ac Victori Christo acclame-mus, quam hoc ipsum: Nostra est victoria, jam fusi fugati-que sunt hostes. Vicit, vicit, ô Christiani, vicit bonus ille Jesus, & vicit victorem nostrum leonem acheronticum. Futurum hoc prædicens Iux noster, Nunc, inquit, princeps hujus mundi ejicietur foras. Nunc autem

Joan. cap. 12. vers. 31. inquit, princeps hujus mundi ejicietur foras. Nunc autem

A ejectus est foras. Cum diabolus, ille fortis armatus cassis, direxerat atrium suum, in pace erant ea qua possidebat. Sed jam fortior eo superveniens vicit eum; univerea arma ejus abstulit, in quibus confidebat, & spolia ejus distribuit. Mortuus tuus, inferne, homo est crucifixus, & a funere redivivus. Summo id nobis solatio est atque gaudio. Leo avernalis jam ligatus est: rugire potest: mordere non potest, nisi propius accedentem.

Palladius Helenopoleos præsul memorans, Erat adolescentis, inquit, emortui pudoris ac profligatae vitæ, vario scelere contaminatus. Respicens tandem & alto dolore saucius sepulchro quodam velut virtutis scholâ se conclusit. Hic gemitus iterare, lacrymas fundere, solo aditerni, preces perpetuare, non ausus nec oculos quidem celo atollere, aut Dei nomen pronuntiare, illad unum ingeminans: Misere mei Domine, misere mei. Pessimè habuit cacodemonem tam seria & ardens pœnitentia. Exactâ igitur hebdomade adest veterator ex orco cum focis, & vociferatur: Quid agishominum flagitiosissime? Nempe jam libidinum sparcitiâ saturus, videri vis castus & religiosus? & vires quas inter flagitia consumpsisti, jam Deo devotas, & caelum tibi polliceris, jam pridem inferis delectos? Nostrer es, ne dubita, sero nimium è nostris castris transfugium moliris. Redi ergo, & quod vitæ reliquum est, assuetis gaudiis consume. Non deerit voluptas, novis te deliciis fovebimus, juvenutis florem reparabimus. Reviviscens. Quid enim verò te ipsum ante tempus supplicii frustra conficias? actum agis. Spes aliunde affulget nulla. Nec apud nos passurus es diiora quam tuiple tibi mala irrogas. Nunc igitur oblati fructe, & dulcem carpe vitam dum licet. Hac terrore amicabilem certatim hostes ingerebant. At ille inter preces & lacrymas immobilis hærebat terræ affusus. Nec illi tamen iisdem cantilenis precantem obtundere desistebant. Ubi nec minis nec blanditiis quidquam profecissent, verberibus etiam, annuente Deo, in transfugam sevierunt. Contusum probè, nec tamen ceptâ pœnitentiâ retractum deseruerunt. Die altero adunt cognati, & pugnam movent periculosiorem. Quandò enim humanius egerunt, tantò pronomem ad malos assensus viam struxerunt. Nec defuerunt preces; rediret saltem, & suis viveret legibus, neminem impedimento fore, dummodò non cepent hominem exeret. Sed à cepto non dimoverunt, persistit ille antea vitam lacrymis expiare. Proximâ nocte diaboli redeunt, acerbius sævituri. Nec tamen alia vox atrocibus plagis expressa, quam insigne illud constantiæ testimonium: Malo mori, quam vobis obsequi. Noctè tertiâ eo assultu, iisque terroribus, tantâque verberum sævitiâ ruunt in obductantem, ut corpore inter plagas collapsio, constans animus hoc unum vocis emisit: Vobis non obtempero. Hac constantiâ exarmati hostes stygii, Vicisti, clamant, vicisti, vicisti. Et præcipiti fugâ discesserunt.

D Dei filius, si divina liceat conferre humanis, contra triplicem hostem patientiâ constantissimâ pugnavit. Victus tamen videbatur Jesus, nam in cruce actus, in cruce mortuus, sepulchro absconditus est. Ita Deus fieri præcepit ob humanæ gentis crimina. Attritus est propter scelera nostra tam strenuus pugnatore, qui voluit mori, ut Patri posset obsequi. Hic die tertiâ à morte ad vitam rediit, jam mundi, mortis & diaboli victor. Hinc orbis universus, humana gens omnis, ipsi etiam hostes victori huic acclamant: Vicisti, vicisti. Rex gloriæ, vicisti.

Iverat Samson unâ cum parentibus in Tamnatha. In itinere ad oppidi vineas apparuit catulus leonis sævus & rugiens, & occurrit ei. Irruit autem spiritus Domini in Samson, & dilaceravit leonem, quasi hædum in frusta discerperet, nihil omnino habens in manu. Diabolus leo sævissimus, omnes exruit vires, ut Samsonem nostrum æternè

diarum Apostolus, viginti quatuor defunctos vitæ restituit. Taceo complures alios è Divorum tabulis jam notos.

Hæc mortis victoria in adventu summo est solatio.

Tob. cap. 19. vers. 25.

Ibid. v. 27.

Ad omnem virtutem actionem extimulat.

1. Cor. c. 15. v. 57. & 58.

* Nos monet ut quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus.

Joan. cap. 11. vers. 44. Idem c. 20. v. 6. & 7.

Matt. c. 27. vers. 52.

III. Hæc mortis victoria summo est solatio in adventu veris planè omnibus. Job veribus scaturiens, carnis jam corrosus, omni pecore abactò, liberis ruinà domus obrutis, vix jam ossibus hærens, spirans cadaver, animà in corpore uloroso & in extremis pæne labris malè morante, in fimo velut in sepulchro compositus, canit tamen: Scio, quòd Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terrâ surrecturus sum. Spes ista sic exhilarat, ut qui verus Christi amicus est, totum fellis dolium exhautiat, nec querelarum aut impatientiæ quidquam prodatur: nam illud inter lacrymas lætus canit: Scio, quòd Redemptor meus vivit: Quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspecturi sunt, & non alius. Reposita est hæc spes mea in sinu meo. Nos quidem, quanta Jobus, vix unquam patimur, nihilominus eandem Jobi spem in sinu repositam habemus: Scimus, quia Redemptor noster vivit, & nos de terrâ denuò surrecturi sumus. Ita licet nobis quotidie honoris, pecuniæ, valetudinis, virium, vitæ aliquid defluat; non refert, redibit vita, & cum eâ bona omnia. Mors victa est. Deicere nos potest in ponte, præcipitare in aquas non potest, nisi volentes.

IV. Victoria hæc Mortis ad omnem virtutis actionem extimulat. Cùm Paulus resurrectionis mysterium argumentis compluribus affirmasset, addit excitandis ad virtutem Christianis: Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum JESUM Christum. Itaque fratres mei dilecti, stabiles estote & immobiles, abundantes in opere Domini semper, scientes, quòd labor vester non est inanis in Domino. Quòd si quis ad eò sibi parcat, viam ad cælum nimis arctam & arduam peratur, hære ac quiescere ubique velit, uti pigri viatores solent, ne quæso fidem ac spem Resurrectionis jactet. Nec credit iste, nec sperat, nisi forsitan fide mortuà, spe vanâ. Qui reditum in vitam fide vivâ, spe certâ opperitur, et si orbis universi jacturam faciat, Quantillum est, ait, quod perdidit: redibunt hæc omnia, & nos cum illis. Quid enim sunt caduca hæc omnia, nisi umbra, non plaudentis manus sibi digna? Perierint peritura; quid meâ interest modò mihi non pereat cælum. Unum atque unicum damnatum est æternam vitam perdere. Cetera trivilitium sunt & somnium. Et licet via ad cælum confragosa sit & aspera, non refert, pergamus impigro pede, scientes quòd labor noster non est inanis in Domino.

V. Hæc mortis victoria hoc ipsum idemridem monet, quod Paulus clamat: Ve quomodo Christus surrexit: à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus. Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destrueretur corpus peccati, ut ultra non sciviamus peccato. Hic nobis ad istam mortis victoriam quæstio duplex nascitur. Prima: Cur Lazarus resurrexit cum sudario, Joanne teste, & statim profuit, qui fuerat mortuus, & facies illius sudario erat ligata. At verò Christus sudarium reliquit in sepulchro. Nam, eodem teste, venit Simon Petrus, & introivit in monumentum, & vidit linteamina posita, & sudarium, quod fuerat supra caput ejus non cum linteamibus positum, sed separatim involutum in unum locum. Hæc prima quæstio. Altera: Cur hoc ipso tempore hujus victoriæ monumenta sint aperta, Matthæo teste: Et monumenta aperta sunt, & multa corpora Sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. Utrique quæstioni respondebimus.

§. IV. Cur Lazarus cum sudario, Christus sine illo prodierit è tumulo.

ERgo Lazarus cum sudario, sine illo Christus è sepulchro prodit. Ægypti prorex Josephus iconicum Christi simulacrû tam in aliis multis quàm etiam in isto. Ab herà Joseph non malà vi teneretur, pallium reliquit. Nam, quod sacer historicus prodit, Relicto in manu ejus

Gen. c. 39. vers. 12.

pallio fugit, & egressus est foras. Hæc Eusebius Emisensis expendens: Joseph, inquit, detinetur à muliere, Christus à morte; Joseph pallio relicto aufugit, Christus linteamina in sepulchro reliquit, & exsurrexit. Non ita Lazarus prodians è sepulchro cum sudario, quod Christus reliquit, & Angelus monstravit. Nec id mysterio vacat. Christus resurrexit non moriturus amplius, immortalis æternû. Lazarus morti subiectus, ite unquam moriturus, secum fert sudarium.

Si quando classicus remex tritemi exeat, sibi aliquid de foro præstinaturus, compedum aut catenæ partem pede trahit. Quod certè argumento est, cum à scabio & transtris non esse liberum. Ita velit nolit, ad trahendum remum ipsi est redeundum. Ita & Lazarus è tumulo prodit, sed secum lintas, sudarium, lodicem mortuale trahit, ut ipse aliq; omnes nôrint esse mortis subditum, spectare ad maris mortui remum, sandapilâ denuò claudendum. At verò Christus sine sudario emergit tumulo, solutissimus, liberrimus ab omni mortis vinculo. Gratulatur Paulus, & sacro apostolatu, Scientes, inquit, quòd Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur. Quòd enim mortuus est, peccato mortuus est: quòd autem vivit, vivit Deo.

Nec Christus tantum immortalis, sed & Christi sudarium inter ipsos etiam ignes immortalitatem prætulit. Mahultias Sarracenorum Princeps, quod Beda & Baronius narrat, hoc ipsum, quod diximus, sudarium octo pedes longum habuit: ut autem exploraret quàm certâ id fide esset, in ignem conjici præcepit. At illud ex igne in aëra se librans, & aliquamdiu velut placidissimè volans in alto cunctabundum hæsit, demum centenibus punctis in præsentis cœlestis Christiani brachia tranquillo motu se demisit. Prodigium tot testatum oculis, quorû spectatum.

Porro alterum sudarium, cui cruenta Christi facies impressa, in supremo illo itinere maestissimo Veronicæ relictum est. Hæc matrona civis Solymæa Christi discipula, Magistri ultimos labores miserata, hoc munus à mortuo Domino, ut supra demonstratum est, accepit. Perinde si dixisset Christus: Hoc donarium hæredes sequitur. Testimonia cruciatuum meorum habeant Christiani. Hi nôrunt quantæ molis, quanti & sudoris fuerit, hominem æternæ mortis reum redimere. Penes Christianos ergo mea sint sudaria. Quocirca Christus Dominus sine sudario, Lazarus cum illo ad vivos rediit, ut luculentum esset discrimen inter Lazarum resurgentem, sed denuò moriturum, & Christum mortis victorè, immortalitate supra omnes beatissimâ coronatum.

§. V. Quid mysterii fuerit, moriente Christo tumulos referari.

ALTERa erat quæstio: Quid mysterii, tumulos referari. Ex Matthæo discimus. Et monumenta aperta sunt, & multa corpora Sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. Sed an non major fuisset gloria Resurgentis Christi, solum resurgere? Itais aliquoties minatus, Væ, inquit, qui prædaveris, nômne & ipse prædaberis? Non est in orbe prædo similis mortis: rapit ea omnibus omnia, terrâ manibusque, menduculos & reges juxta habet, & istos & illos peræquè spoliat, petasos & diademata, ligones & scæptas eadem mergit foveâ. Mors orbis expilator & prædo, nemini non horribilis, nullum unquam se fortio-tem invasit, nisi illum unum atque unicum cruci suffixum. Væ tibi, mors rapacissima, quæ ab orbe condito innumera commisit furta, quæ tot milliones hominum spoliasti vitâ. Immanis bellua, quæ nescit parcere, doctos, indoctos; pauperes, opulentos; debiles, robustos; juvenes, adultos; senes, pueros, infantes, decrepitos sine delectu, vi pari abripit: omnes quos unquam vidimus, omnes de quibus aliquid audivimus aut legimus, & quantula ea pars hominum est quam nôsse possumus;

sumus; omnes omnino qui vel olim nati sunt, vel A omnibus terris ac sæculis pascentur, in hujus prædonis unguis incidant necesse est. Nemo hæctenus ab hoc prædone liber evasit, evadet nemo. Cerne animo longissimam præcedentium, nec minus longam sequentium catervam. Hac ipsa, quæ loquimur, horarâ quot mortalium millia mortis falaricâ sternuntur? Mors artes omnes eludit, preces conceptissimas spernit, amplissima promissa rejicit, non ætatem, non sexum attendit, natalium imagines, titulos, falces proterit, imperium nescit, Principes non agnoscit, blanditias omnes contemnit, vim nullam metuit, superstitum omnium vitam extinguit.

Sed æquo simus animo, jam ipse etiam in prædam cessit tam immanis prædo. Fit subinde ut juvenis male ingenuatus, & ad furta pronus modò pecuniolâ, modò strophium, modò chirothecas, modò telâ; jam cingulû, jam librum, jam pileum furaci manu subducatur. Ita minoribus furis initiatus ad majorè harpagandâ peritiam in dies proficit. Audacior tandem ex aula Principis argenteum vel scyphum, vel patinam, vel guttum aut maluvium clepit, sed apud aurificem miser, quem furtum venditurus adit, à Principalibus insignibus proditur; in vincula trahitur, torquetur; hic minor furta omnia prioris vitæ fatetur. Mors ab orbis origine furtis & rapinis continuus affucta, mortalium nemini non carissimum quod habuit, vitam eripuit. Hanc protoplastis, hanc posteros universis extorrit; nulla domus quam non exspirârît, nulla laterbræ quibus prædam non extraxerit, ita oppida, civitates, provincias, regna, jam sæpius vacuavit incolis, huic rapiendi licentia jam nimium assuetæ. Sed hæc omnia minuta possunt capseri furta, & Lavernæ artes jocosæ. Illi omnes erant homines caduci, velut poma vermiculosa, putrida, ad moriendum nati. Hinc homines ejuscemodi abripere in prædam, morti non erat probrosum. Sicuti cerfos ad viam conlitas depopulari, aut silvestria pira vel poma furtis nata carpere, viatoribus non vetitum, quis enim ta curat? ita mors impunè sustulit, quos ad interitum editos scivit. At ubi mors Christum Dei Filium, benedictum virginæ uteri fructum carpsit, cum vitæ Dominum occidit, cum aureum hoc carchesium surripuit, furtum audacissimum, & prioribus minutis omnibus longè grandius commisit, nec enim peculatus tantum, aut rapina vel sacrilegium, aut plagium, sed læsæ majestatis crimen fuit maximum. In hoc flagrantissimo delicto mors deprehensa, & ad crucem Dominicam, velut ad equuleum torta priora furta omnia est confessa. Atque hoc obeunte Christo sepulchra referata, testantur sepulchrorum apertio, sceleris confessio, rapinarum restitutio. Perinde si mors dixisset: En Domine arcum & sagittas meas, en prædam, quam rapui ac sepulchris abdens occultavi. Me victâ fateor, parata furtum omne restituerè.

Vicit ergo, vicit bonus IESVS, vicit Elephantem, vicit Leonem, vicit & Crocodilum. Mundus, mors, diabolus, triumphali curru Christi captiva mancipia trahuntur. Idò triumphè! Absorpta est mors in victoriâ. Vbi est mors victoria tua, ubi est mors stimulus tuus? Nonne prædictum: Ero mors tua, ô mors: vix qui prædaris; jam prædata, jam ipsa facta es præda. Deo autem gratias qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum IESVM Christum. Iam mori non formidemus. Bona mors, initium est vitæ.

CAPVT XII.

De Christi in caelum ascendenti gloriâ.

PROMISSIS, reor, stetitimus, & de Christo etiam Resurgente disseruimus. Sed omnino par est, ut Tom. II.

qui Resurgenti victoriam spectavimus, Ascendentis quoque triumphum hilari erectoque vultu profequamur. Hic ego, mi Lector, quam potero, brevissimus ero, & summa rerum capita non explicabo, sed edò solum digito monstrabo, altiori cogitatione commeditanda. Estet quidem dignissimum & Ascendentis gloriam singulâ libro proponere spectandam: nec ad eam rem parata jam composior scriptio deesset, sed ne nimium extra promissum abeam, & deum de tabulâ manum amoveam, hanc visum est coronidem ac clausulam apponere.

§. I. De Christo in caelum ascendente oracula & vaticinia.

ENoch homo justus in caelum à Deo translatus est, idque ante Moyses leges. Et facti sunt omnes dies Enoch trecenti sexaginta quinque anni. Ambulavit cum Deo, & non apparuit, quia tulit eum Deus. Elias dum Moyses leges farent, in caelum curru igneo subvectus est. Cunque pergerent, & incidentes sermolarerunt utrumque: & ascendit Elias per turbinem in caelum. Servator orbis Christus novâ lege gratiæ stabilitâ, nec translatus, nec subvectus, orbis caelestes suâ virtute penetravit, non sine spoliis edò reversus unde ad nos descendat. Ascensionis ergo suæ Dominus prænuntios & testes habuit: unum ante legem, unum sub lege, ut quandoq; veniret ipse, qui veraciter caelos transire posset.

Ita nepos Abrahami Iacob, in baculo meo, inquit, transivi Jordanem istum: & nunc cum duabus turmis regredior. Ita noster è caelo peregrinus ad nos pauperimus venit stabulo exceptus, nunc hominum & Angelorum turmis stipatus revertitur. Hac in re nõ dissimilis othoni, qui habet centum oves, & si perdidit unam ex illis, dimittit novaginta novem in deserto, & vadit ad illam qua perierat, donec inveniat eam: & cum invenierit eam, imponit in humeros suos gaudens, & cunctis vicinis convocat amicos & vicinos, dicens illis: Congratulamini mihi, quia invenimus ovem meam, que perierat. Ita Christus Angelis relictis, perditæ genti humanæ in subsidium properavit. Vbi amissam hanc oviculam invenit, inter gaudia in caelum remeavit.

Canebat olim Moyles: Sicut aquila provocans ad volandum pullos suos, & super eos volitans, expandit alas suas, & assumpsit eum, & portavit in humeris suis. Christus aquile non absimilis è pluribus causis: 1. Aquila volucrum regina, volatu vincit omnes. 2. Solem in retortis oculis intueatur. 3. Vngue & rostro victum sibi parat è prædâ. 4. Pullis suis providet sollertissimè. 5. Solis aspectum recusantes pullos exturbat nido, & ut degeneres abjicit. 6. Adultiores ad evolandum exemplo suo provocat. 7. Tandem illos deserit, ut ipsi suo se labore alant. Christus 1. Rex est tam in præsepiti quam in cruce, tam à Magis adoratus, quam à militibus & Phariseis irrisus. 2. Christus Deus seipso beatissimus, etiamnum viator, & cum inter nos ageret, aspectu Dei fruebatur. 3. Exarmatis hostibus, quos occumbendo vicit, spolia detraxit. 4. Cum dilexisset suos qui erant in mundo, usque in finem dilexit eos; & hoc unum moriendo egit, ut sui viverent. Filios in malum obstinatos, disciplinæ odiores, à paternâ indole alienos exheredat, rejicit, à se segregat. 6. Suos ad caelestia inuitans, In domo Patris mei, ait, mansiones multe sunt: Vado parare vobis locum. 7. Rediturus in caelum suis valedicens, vado, inquit, ad eum qui misit me. Sed quia hæc locutus sum vobis, tristitia implevit cor vestrum. Sed ego veritatem dico vobis, expediet vobis ut ego vadam.

Hæc omnia diversis oraculis & vaticiniis illustrissima. Micheas præcinit: Ascendet pendens iter ante eos. Et transibit Rex eorum coram eis, & Dominus in capite eorum. Huic regius Phaltes respondet velut rem gestam.

P p com

Ab origine mundi furtis & rapinis continuus affucta. In Christi morte sic rapinarum restitutio. 1. Cor. c. 15. vers. 55. Osee c. 13. vers. 14. 1. Cor. c. 15. vers. 57.

Gen. c. 5. v. 23. & 24. Elias dum Moyses leges farent, in caelum curru igneo subvectus est. 4. Reg. c. 2. vers. 11. Christus novâ lege gratiæ stabilitâ, nec translatus, nec subvectus, orbis caelestes suâ virtute penetravit. Gen. c. 32. vers. 10. Luc. c. 5. v. 4. & seq. Deut. c. 32. vers. 11. Christus aquila non absimilis è pluribus causis. Ioan. c. 14. vers. 2. Idè c. 16. v. 5. 6. & 7. Mich. c. 2. vers. 13.